

Konstitutionsutskottets betänkande 2020/21:KU17

Riksrevisionens årsredovisning för 2020

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen lägger redogörelsen till handlingarna.

Riksrevisionen har överlämnat sin årsredovisning för 2020 till riksdagen. Utskottet konstaterar att den anlitade revisorn bedömer att årsredovisningen i alla väsentliga avseenden är rättvisande.

Utskottet noterar att personalomsättningen har minskat under 2020. Vidare betonar utskottet vikten av de satsningar som Riksrevisionen har gjort för att säkerställa att hemarbetet under coronapandemin fungerar så bra som möjligt liksom betydelsen av Riksrevisionens arbete för att vara attraktiv som arbetsgivare. Utskottet uttalar att Riksrevisionen med de begränsningar som coronapandemin orsakat har utfört ett gott arbete under 2020.

Behandlade förslag

Redogörelse 2020/21:RR1 Riksrevisionens årsredovisning för 2020.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	5
Riksrevisionens årsredovisning för 2020	5
Redogörelsen	5
Externrevisorns granskning av årsredovisningen	23
Riksrevisionens uppföljningsrapport 2021	26
Tidigare uttalanden av utskottet	26
Utskottets ställningstagande	28
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	30
Redogörelsen	30
<i>Bilaga 2</i>	
Externrevisorns revisionsberättelse	31
<i>Tabeller</i>	
Tabell 1 Anslagsredovisning för 2020	7
Tabell 2 Kostnader för verksamhetsgrenarna 2018–2020	7
Tabell 3 Vidtagna åtgärder till följd av modifierade revisionsberättelser och revisionsrapporter	9
Tabell 4 Nettokostnader för årlig revision	10
Tabell 5 Antal redovisade timmar inom årlig revision	10
Tabell 6 Avgiftsområdet årlig revision	10
Tabell 7 Avgiftsfinansierad uppdragsverksamhet	11
Tabell 8 Antal granskningar	12
Tabell 9 Antal rapporter utifrån granskningens inriktning	12
Tabell 10 Andelen granskningar som medfört åtgärder	12
Tabell 11 Nettokostnader för effektivitetsrevisionen	13
Tabell 12 Redovisade timmar för effektivitetsrevision	13
Tabell 13 Kostnader för och genomsnittlig insats per granskningsrapport	14
Tabell 14 Nettokostnader och lämnade bidrag för internationell verksamhet	14
Tabell 15 Nettokostnader och lämnade bidrag för internationellt utvecklingssamarbete	17
Tabell 16 Antal redovisade timmar för internationellt utvecklingssamarbete	17
Tabell 17 Nettokostnader och lämnade bidrag för internationellt utvecklingssamarbete fördelat per aktivitet	17
Tabell 18 Nettokostnader för internationell samverkan	18
Tabell 19 Redovisade timmar internationell samverkan	18
Tabell 20 Antal anställda per den 31 december 2020	20
Tabell 21 Personalförändring	20
Tabell 22 Personalomsättning	21
Tabell 23 Sjukfrånvaro i procent av total arbetstid	22

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Riksrevisionens årsredovisning för 2020

Riksdagen lägger redogörelse 2020/21:RR1 till handlingarna.

Stockholm den 22 april 2021

På konstitutionsutskottets vägnar

Karin Enström

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Karin Enström (M), Hans Ekström (S), Ida Karkiainen (S), Matheus Enholm (SD), Per-Arne Håkansson (S), Linda Modig (C), Ida Drougge (M), Fredrik Lindahl (SD), Laila Naraghi (S), Tuve Skånberg (KD), Tina Acketoft (L), Mikael Strandman (SD), Anna Sibinska (MP), Erik Ottoson (M), Erik Ezelius (S), Jessica Wetterling (V) och Lars Jilmstad (M).

Redogörelse för ärendet

Riksrevisionen ska enligt 9 kap. 3 § lagen (2016:1091) om budget och administration för riksdagens myndigheter, den s.k. BEA-lagen, lämna en årsredovisning till riksdagen senast den 22 februari. Riksrevisorn ska besluta om årsredovisningen, enligt 4 a § lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen.

Den 19 februari 2021 lämnade Riksrevisionen sin årsredovisning för 2020 till riksdagen (redog. 2020/21:RR1). I årsredovisningen intygar riksrevisorn att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Riksrevisorn bedömer vidare att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten varit betryggande under den period som årsredovisningen avser. Revision av Riksrevisionens årsredovisning har utförts av revisionsbyrån KPMG AB. Revisionsberättelsen kom in till konstitutionsutskottet den 19 mars 2021 (dnr 1743-2020/21).

Inga motioner har väckts med anledning av redogörelsen.

Som ett led i beredningen av ärendet höll utskottet den 15 april 2021 en intern utfrågning med riksrevisorn.

Riksrevisionen har lämnat in Uppföljningsrapport 2021 till finansutskottet. Konstitutionsutskottet har tagit del av uppföljningsrapporten.

Utskottets överväganden

Riksrevisionens årsredovisning för 2020

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger redogörelsen med Riksrevisionens årsredovisning för 2020 till handlingarna.

Redogörelsen

I sitt förord anför riksrevisor Helena Lindberg att coronapandemin har präglat stora delar av verksamheten och att myndigheten har utvecklat sina arbetssätt utifrån det.

I Riksrevisionen har man till största delen arbetat på distans och har inte kunnat ha fysiska möten med sina granskningsobjekt, internationella samarbetspartner eller andra intressenter i omvärlden. Trots utmaningarna säger sig riksrevisorn kunna se tillbaka på ett år där Riksrevisionen lyckats med att både bedriva ett omfattande förändringsarbete och att genomföra sina uppgifter inom granskningsverksamheten och den internationella verksamheten med hög kvalitet.

Riksrevisorn noterar i förordet vidare att den 1 april 2020 trädde nya bestämmelser för Riksrevisionens ledningsstruktur i kraft och myndigheten leds sedan dess av en riksrevisor. Den 1 september tillträdde Claudia Gardberg Morner, Riksrevisionens första riksrevisionsdirektör, med uppgift att såväl stödja som vid behov träda in för Helena Lindberg som riksrevisor.

Under 2020 har man i Riksrevisionen arbetat för att göra digitaliseringsfrågor till en integrerad, naturlig del av verksamheten. Riksrevisorn framhåller som högsta prioritet att Riksrevisionen fortsätter att utveckla arbetssätt och kompetens för att hänga med i den tekniska utvecklingen. Det är avgörande för att Riksrevisionen ska kunna fortsätta arbeta effektivt och för att utveckla granskningsmetoder som möter den tekniska utvecklingen hos de myndigheter och organisationer som myndigheten granskar. Riksrevisorn har bl.a. infört en myndighetsövergripande funktion för utveckling och förvaltning av digitala resurser och ett särskilt beredningsorgan för att samordna Riksrevisionens digitaliseringsarbete.

Slutligen tar riksrevisorn i förordet upp att Riksrevisionen framgångsrikt har genomfört en flytt av Stockholmskontoret till nya lokaler som erbjuder en bättre arbetsmiljö och möjlighet att arbeta mer flexibelt. Flytten har genomförts med stor medvetenhet om miljöpåverkan, och myndigheten har genom återvinning och återanvändning av möbler och material undvikit koldioxidutsläpp på över 256 ton, jämfört med om allt skulle ha slängts. Kontoret öppnade i augusti 2020, men på grund av den rådande pandemin har

det hittills inte varit möjligt att arbeta på plats i lokalerna i den omfattning man räknat med. Flytten är dock en långsiktig investering.

Intern styrning och kontroll

Det är riksrevisorn som i samband med undertecknandet av årsredovisningen gör en bedömning av om den interna styrningen och kontrollen är betryggande inom Riksrevisionen. Underlag till denna bedömning är såväl det löpande arbetet med riskhantering inom ramen för den ordinarie planerings- och uppföljningsprocessen, som en avstämning med ledningsgruppen i samband med att årsredovisningen tas fram.

Exempel på identifierade risker där Riksrevisionen har genomfört riskminimerande åtgärder under året är ekonomistyrning, coronapandemins påverkan på verksamheten och arbetsmiljön, digitaliseringsbehov i verksamheten samt informationssäkerhet och informationshantering i en alltmer digital värld.

Anslagsförbrukning och kostnadsutveckling

Anslagsförbrukningen på förvaltningsanslaget blev 2020 betydligt lägre än fullt anslagsutnyttjande som Riksrevisionen hade räknat med. Även ett visst utnyttjande av anslagskrediten hade beräknats, bl.a. med anledning av flytten av Stockholmskontoret till nya lokaler 2020. Kostnaderna för personal har varit lägre, vilket kan förklaras av att medeltalet anställda har varit lägre under 2020 än beräknat. I övrigt har bl.a. kostnaderna för resor och konferenser, konsultkostnader och övriga kostnader varit betydligt lägre än beräknat, vilket framför allt beror på situationen med coronapandemin med färre resor och lägre aktivitet som följd. Även kostnaden för flytten av Stockholmskontoret till nya lokaler blev lägre än beräknat.

På biståndsanslaget blev utfallet betydligt lägre än målet om fullt anslagsutnyttjande. Det lägre utfallet beror i huvudsak på coronapandemin och förklaras framför allt av lägre resekostnader och övriga kostnader i samband med insatser som antingen ställts in eller genomförts digitalt.

Det totala utfallet för båda anslagen uppgick till 369,3 miljoner kronor. Årets tilldelade medel för anslaget 2:5 Riksrevisionen uppgick till 347,9 miljoner kronor. Det disponibla beloppet 2020 uppgick till 347,9 miljoner kronor. Anslagsförbrukningen var 330,5 miljoner kronor, vilket innebär ett anslagssparande med 17,4 miljoner kronor. Årets tilldelade medel för anslaget 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete uppgick till 50 miljoner kronor. Det disponibla beloppet uppgick till 49,3 miljoner kronor eftersom Riksrevisionen under 2019 utnyttjade 0,7 miljoner kronor av anslagskrediten. Anslagsförbrukningen var 38,8 miljoner kronor, vilket innebär ett anslagssparande med 10,5 miljoner kronor.

Tabell 1 Anslagsredovisning för 2020*Miljoner kronor*

Anslag	Ingående anslags- sparande/-kredit	Tilldelat anslag 2020	Totalt disponibelt belopp	Årets utfall	Utgående anslags- sparande/-kredit
Utgiftsområde 1, 2:5 Riks- revisionen	-0,1	347,9	347,9	330,5	+17,4
Utgiftsområde 7, 1:5 Riks- revisionen: Internationellt utvecklings- samarbete	-0,7	50,0	49,3	38,8	+10,5
Summa	-0,8	397,9	397,2	369,3	+27,9

Källa: Riksrevisionens årsredovisning för 2020.

Verksamhetens nettokostnader har minskat med 12,9 miljoner kronor jämfört med föregående år. Under året är det i huvudsak kostnader för personal och resekostnader som har minskat jämfört med 2019.

Redovisningen av Riksrevisionens verksamhet och resultat tar utgångspunkt i myndighetens huvudsakliga uppgifter och är indelad i tre verksamhetsgrenar: årlig revision, effektivitetsrevision och internationell verksamhet. Den fjärde verksamhetsgrenen – nationellt revisionsorgan – som fanns i årsredovisningen för 2019 har utgått fr.o.m. 2020, efter beslut av riksrevisorn. (Den del av nationellt revisionsorgan som avsåg internationell samverkan redovisas 2020 under verksamhetsgrenen internationell verksamhet. Resterande del av nationellt revisionsorgan redovisas som myndighetsgemensamma kostnader och fördelas ut på de tre verksamhetsgrenarna.) Syftet med de tre verksamhetsgrenarna 2020 är att redovisningen bättre ska spegla Riksrevisionens huvudsakliga uppgifter. Jämförelsetal för 2019 och 2018 har räknats om.

Tabell 2 Kostnader för verksamhetsgrenarna 2018–2020*Tusental kronor*

	2020	2019	2018
Årlig revision	164 583	163 853	170 307
Effektivitetsrevision	155 822	156 744	153 802
Internationellt utvecklingssamarbete	50 186	62 626	58 264
Verksamhetens nettokostnader	369 276	382 223	381 916

Källa: Riksrevisionens för 2020.

För internationell verksamhet är nettokostnaderna betydligt lägre 2020 jämfört med 2019, vilket till stor del beror på minskade resekostnader och i viss utsträckning även på lägre aktivitetsnivå inom det internationella utvecklingssamarbetet till följd av coronapandemin (se vidare nedan).

Verksamhetsgrenen årlig revision

Resultat och bedömning

Under 2020 slutförde Riksrevisionen granskningen av årsredovisningar för räkenskapsåret 2019. Totalt lämnade den årliga revisionen 226 revisionsberättelser för myndigheter och andra organisationer som Riksrevisionen ska granska. Granskningen slutfördes i början av coronapandemin när alla medarbetare arbetade hemifrån. Tack vare en snabb omställning till att granska på distans kunde samtliga revisionsberättelser lämnas i tid.

Under året har Riksrevisionen planerat och genomfört tidigarelagd granskning av årsredovisningarna för 2020. En stor del av Riksrevisionens granskning utförs innan myndigheterna har upprättat sina årsredovisningar, s.k. tidigarelagd granskning. Om Riksrevisionen noterar fel och brister i den tidigarelagda granskningen kommuniceras iakttagelserna till myndigheten. På så sätt har myndigheten möjlighet att rätta sådant innan årsredovisningen upprättas. Den årliga revisionens granskning blir därmed även förebyggande och bidrar till att löpande stärka den interna styrningen och kontrollen hos myndigheterna. Även detta arbete har skett på distans till följd av coronapandemin. En förutsättning för att kunna göra granskningen har varit nya digitala lösningar för bl.a. överföring av information mellan Riksrevisionen och myndigheterna som granskas. Riksrevisionen slutför granskningen av årsredovisningarna i början på 2021.

Målet för Riksrevisionens verksamhet är bl.a. att statens verksamhet redovisas på ett tillförlitligt sätt. Eftersom alla årsredovisningar granskas varje år och granskningen sker på ett enhetligt sätt kan antalet modifierade revisionsberättelser ses som en indikator på tillförlitligheten i myndigheternas redovisning.

Två andra indikatorer som Riksrevisionen använder för att bedöma resultatet av den årliga revisionen är vidtagna åtgärder till följd av modifierade revisionsberättelser respektive rekommendationer i revisionsrapporter.

Antalet modifierade revisionsberättelser uppgick till tio för 2019. Det är en minskning jämfört med 2018 (21) som bl.a. beror på att färre myndigheter överskred sina bemyndiganderamar 2019. Det är dock svårt att dra några generella slutsatser baserat på minskningen av antalet modifieringar. Snarare är det så att 2018 avviker med ett högre antal modifieringar jämfört med både 2019 och 2017 (14).

Ett vanligt skäl till en modifierad revisionsberättelse är en överskriden anslagskredit eller bemyndiganderam. När det händer påverkar det uttalandet om ledningens förvaltning, dvs. bedömningen av om ledningen har följt tillämpliga regelverk. För 2019 lämnade Riksrevisionen fyra modifieringar till följd av sådana fel (2018: 8 modifieringar, 2017: 4 modifieringar).

En förutsättning för att Riksrevisionen ska kunna bidra till en god statlig förvaltning är att granskningsverksamheten får genomslag. Riksrevisionen följer därför upp vad som skett med anledning av de modifierade revisionsrapporterna och de rekommendationer som lämnas i revisionsrapporter.

Tabell 3 Vidtagna åtgärder till följd av modifierade revisionsberättelser och revisionsrapporter

	2020	2019	2018
Andelen modifierade revisionsberättelser där myndigheten eller regeringen har vidtagit åtgärder inom ett år	86 %	85 %	87 %
Andelen rekommendationer som myndigheter har åtgärdat inom ett år (den samlade uppföljningen av rekommendationer gjordes första gången 2019.)	84 %	73 %	–

Källa: Riksrevisionens årsredovisning för 2020.

Av tabellen framgår att regeringen och myndigheterna helt eller delvis vidtagit åtgärder för 84 procent av rekommendationerna. Sett till antalet vidtagna åtgärder är Riksrevisionens bedömning att de rekommendationer som lämnas bidrar till en god statlig förvaltning.

Kvalitetsarbete

Den årliga revisionen har, liksom tidigare år, genomfört en enkätundersökning för att mäta revisionsobjektens upplevelse av revisionens genomförande. Undersökningen är tänkt att fungera som ett verktyg för utvärdering av den årliga revisionens arbetssätt generellt och som en återkoppling till de ansvariga revisorerna. Resultatet var liksom tidigare år övervägande positivt. För 2019 uppgav 99 procent av revisionsobjekten att deras samlade bedömning av revisionen var positiv (2018: 98 procent, 2017: 95 procent).

Inom den årliga revisionen pågår ett kontinuerligt arbete med att revidera och utveckla metodstödet i revisionsprocessen i syfte att stärka kvaliteten och enhetligheten i revisionen. Under 2020 har rutinen för hantering av risker reviderats.

Kostnader

Nettokostnaderna för den årliga revisionen uppgår till ca 164 miljoner kronor, vilket är i linje med tidigare år. Antalet redovisade timmar har dock minskat något, framför allt för revision av myndigheter. Det finns flera orsaker till det. Granskningen har huvudsakligen kunnat genomföras på distans. Detta har inneburit vissa besparingar i tid, men det har också varit nödvändigt att minimera granskningen under 2020 eftersom situationen under året har inneburit stor osäkerhet kring möjligheter till granskning och myndighetsbesök. Den årliga revisionen har också haft färre anställda, vilket inneburit mindre tillgängliga resurser för granskning. Orsaken till att nettokostnaderna ändå är oförändrade är högre myndighetsgemensamma kostnader jämfört med 2019.

Tabell 4 Nettokostnader för årlig revision*Tusental kronor*

	2020	2019	2018
Revision av myndigheter m.fl.	151 479	150 550	156 988
Revision av övriga organisationer	569	545	545
Områdesbevakning	3 316	3 634	2 364
Metodutveckling och utbildning	8 846	8 628	10 123
Summa	163 850	163 358	170 020

Källa: Riksrevisionens årsredovisning för 2020.

Tabell 5 Antal redovisade timmar inom årlig revision

	2020	2019	2018
Revision av myndigheter m.fl.	116 338	120 090	122 747
Revision av övriga organisationer	596	858	941
Områdesbevakning	2 096	2 596	1 122
Metodutveckling och utbildning	5 740	6 452	6 334
Summa	124 770	129 996	131 144

Källa: Riksrevisionens årsredovisning för 2020.

Avgiftsområde årlig revision

Årlig revision är avgiftsbelagd. Intäkterna redovisas mot inkomstittel, och verksamhetens kostnader belastar förvaltningsanslaget. Timmarna för revision av myndigheter har minskat 2020. Eftersom faktureringen baseras på redovisade timmar medför det att intäkterna för avgiftsområdet är lägre, vilket har lett till att det har uppstått ett underskott i år.

Tabell 6 Avgiftsområdet årlig revision*Tusental kronor*

	Budget	2020	2019	2018
Avgiftsintäkter	153 000	146 929	153 456	154 691
Kostnader	152 000	151 479	150 550	156 988
Årets över-/underskott	1 000	-4 550	2 906	-2 297
Ackumulerat underskott		-7 627	-3 077	-5 983

Källa: Riksrevisionens årsredovisning för 2020.

Avgiftsfinansierad uppdragsverksamhet

Riksrevisionen granskar Östersjöstaternas råd (CBSS). Verksamheten är avgiftsfinansierad och ingår i de internationella revisionsuppdrag som Riksrevisionen kan bedriva enligt lagen med instruktion för Riksrevisionen. Intäkterna disponeras av Riksrevisionen. Utfallet är i linje med tidigare år. Stora delar av det ackumulerade överskottet härrör från tidigare internationella uppdrag i bl.a. Malawi och Åland.

Tabell 7 Avgiftsfinansierad uppdragsverksamhet*Tusental kronor*

	Budget	2020	2019	2018
Avgiftsintäkter	150	232	226	261
Kostnader	300	241	192	206
Årets över-				
/underskott	-150	-9	34	55
Ackumulerat				
underskott		698	707	673

Källa: Riksrevisionens årsredovisning för 2020.

*Verksamhetsgren effektivitetsrevision***Resultat och bedömning**

Under den pågående pandemikrisen har effektivitetsrevisionen tagit stor hänsyn till att flera verksamheter har samhällsviktiga och brådskande uppgifter inom krishantering. Verksamheten gynnades under året av fortsatt låg personalomsättning.

Hur många granskningar som kan bedrivas under ett år bestäms av tillgängliga resurser, granskningarnas omfattning och inriktning samt hur snabbt medarbetare kan påbörja en ny granskning i samband med att de avslutar en pågående granskning. Pandemin har påverkat produktion och resursåtgång inom granskningsverksamheten i och med minskad tillgänglighet till de granskade myndigheterna och ökat hemarbete.

Under 2020 publicerades 30 granskningsrapporter. Av dessa inleddes 2 granskningar under 2017, 6 under 2018, 17 under 2019 och 5 under 2020. Riksrevisionen bedömer resultatet som mycket bra, givet omständigheterna.

Vid årets början pågick 37 granskningar, vilket är färre än vid ingången av föregående år. Under 2020 inleddes 31 granskningar, vilket är färre än under 2019.

Riksrevisionen har under året totalt bedrivit (inlett, fortsatt arbetet med eller publicerat) 68 granskningar, vilket också är färre än under tidigare år. Under året har två granskningar avslutats utan publicerad granskningsrapport, en av Swedavias samhällsuppdrag och en av gymnasieskolans lärlingsutbildning. Granskningen av Swedavias samhällsuppdrag lades ned mot bakgrund av utvecklingen av coronapandemin och den stora påverkan som denna har haft på flygmarknaden då Swedavias situation sannolikt påverkas under lång tid framöver. Granskningen av gymnasieskolans lärlingsutbildning lades ned mot bakgrund av att regeringen har gett Skolverket i uppdrag att följa upp och ge förslag på hur lärlingsutbildningen kan förbättras, varför mervärdet av en granskning inte bedömdes vara tillräckligt högt för att gå vidare.

Vid årets slut pågick 36 granskningar, vilket är något färre än tidigare år. I tabell 8 nedan framgår utvecklingen av antal granskningar de senaste tre åren.

Tabell 8 Antal granskningar

År	2020	2019	2018
Pågående granskningar vid årets början	37	42	43
Inledda granskningar under året	31	34	36
Summa pågående och inledda granskningar	68	76	79
Nedlagda granskningar under året	2	0	2
Publicerade granskningar under året	30	39	35
Pågående granskningar vid årets slut	36	37	42

Källa: Riksrevisionens årsredovisning för 2020.

De 30 publicerade granskningsrapporterna är väl fördelade över riksdagens utskott, anför det i årsredovisningen. Granskningar har genomförts inom samtliga utskottsområden utom försvarsutskottet och kulturutskottet. Förhållandevis många granskningar genomfördes 2020 inom finansutskottets område.

Tabell 9 Antal rapporter utifrån granskningens inriktning

(En granskning kan beröra flera inriktningar)

Granskning av	2020	2019	2018
Hushållning	11	8	9
Resursutnyttjande	15	23	14
Måluppfyllelse	22	27	30

Källa: Riksrevisionens årsredovisning för 2020.

Inriktningen av effektivitetsrevisionen varierar naturligt mellan åren. Sammantaget bedömer Riksrevisionen att effektivitetsgranskningarna under 2020 levde upp till lagens krav på bredd.

En aspekt av god förvaltning är att verksamheten bedrivs effektivt och med god hushållning. Varje år följer Riksrevisionen upp vilka åtgärder som har vidtagits med anledning av effektivitetsrevisionens granskning och bedömer genomslaget av de tidigare lämnade granskningsrapporterna på fyra till fem års sikt.

I många fall har granskningsrapporter från effektivitetsrevisionen medfört någon form av åtgärd från regeringen eller andra granskade organisationer som ligger i linje med Riksrevisionens slutsatser och rekommendationer. Enligt Riksrevisionen är det dock viktigt att vara medveten om den osäkerhet som råder kring möjligheten att härleda åtgärderna direkt till granskningsrapporternas slutsatser och rekommendationer. Denna osäkerhet, i kombination med att uppgiften endast finns tillgänglig för de två senaste åren, innebär att det inte heller är möjligt att ange orsaker till förändringen mellan åren.

Tabell 10 Andelen granskningar som medfört åtgärder

År	2020	2019
Andelen granskningar som medfört åtgärder	85 %	61 %

Källa: Riksrevisionens årsredovisning för 2020.

Kvalitetsarbete

Effektivitetsrevisionens kvalitetssäkring är en integrerad del av granskningsprocessen. Utöver att projektledaren, projektgruppen och enhetschefen har ett kvalitetsansvar bidrar också metodämnessakkunniga, jurister, utsedda interna opponenter samt kollegor på Riksrevisionen till kvalitetssäkringsarbetet. Efter att ett utkast till granskningsrapport har behandlats vid ett seminarium får Regeringskansliet och den eller de andra myndigheter som har granskats möjlighet att faktagranska och lämna övriga synpunkter på rapportutkastet. När även dessa synpunkter har beaktats fattar riksrevisorn beslut om granskningsrapporten.

Från januari 2020 infördes en omarbetad process för effektivitetsrevisionen i syfte att förenkla och förtydliga arbetet. Den nya processen är i linje med internationella standarder för effektivitetsrevision. Samtidigt infördes även nya klarspråksriktlinjer specifikt för effektivitetsrevisionen, för att främja tydligare, mer enhetliga och läsarvänliga granskningsrapporter.

90 procent av de svarande på Riksrevisionens enkäter till granskningsobjekten (exklusive Regeringskansliet, enligt överenskommelse) ansåg att de granskningsrapporter som publicerades 2020 helt eller i huvudsak gav ett professionellt och välbalanserat intryck, och 80 procent ansåg att de rekommendationer som lämnades helt eller i huvudsak var begripliga, relevanta och möjliga att använda.

Kostnader

Kostnaderna för effektivitetsrevisionen under 2020 är något lägre än föregående år. Kostnaden för omvärldsbevakning har ökat något. Under 2019 tog översynen av processen för framtagande av granskningsrapporter, EFF-processen, många timmar i anspråk, vilket avspeglades i kostnaderna då. Vidare har pandemin medfört färre genomförda utbildningar under 2020.

Tabell 11 Nettokostnader för effektivitetsrevisionen

Tusental kronor

	2020	2019	2018
Granskning	124 043	123 597	119 794
Omvärldsbevakning	28 906	27 245	31 034
Metodutveckling och utbildning	2 434	5 664	2 953
Summa	155 384	156 506	153 782

Källa: Riksrevisionens årsredovisning för 2020.

Tabell 12 Redovisade timmar för effektivitetsrevision

	2020	2019	2018
Granskning	95 385	103 853	98 500
Omvärldsbevakning	22 868	24 194	27 127
Metodutveckling och utbildning	1 808	4 673	2 188
Summa	120 061	132 720	127 815

Källa: Riksrevisionens årsredovisning för 2020.

Såväl kostnaden per publicerad granskning som antalet redovisade timmar har ökat jämfört med tidigare år. Kostnader och timmar påverkas i hög grad av inriktning och omfattning på de granskningar som genomförs, dvs. omfattande och komplicerade granskningar drar upp den genomsnittliga kostnaden och vice versa. Den pågående pandemin påverkar årets utfall genom minskad tillgänglighet till de myndigheter som granskas och ökat hemarbete.

Tabell 13 Kostnader för och genomsnittlig insats per granskningsrapport

Tusental kronor

	2020	2019	2018
Kostnad för årets avslutade			
granskningar	108 725	126 623	109 288
– varav publicerade granskningar	107 873	126 325	108 668
– varav granskningar som inte			
resulterat i rapporter	852	0	620
Antal publicerade rapporter	30	39	35
Styckkostnad för årets			
publicerade granskningar	3 596	3 239	3 105
Snittantal timmar per publicerad			
granskningsrapport	2 934	2 633	2 553

Källa: Riksrevisionens årsredovisning för 2020.

Verksamhetsgren internationell verksamhet

Riksrevisionens internationella verksamhet omfattar två delar: internationellt utvecklingssamarbete och internationell samverkan. I tabell 14 finns en ekonomisk sammanställning för hela verksamhetsgrenen.

Tabell 14 Nettokostnader och lämnade bidrag för internationell verksamhet

Tusental kronor

	2020	2019	2018
Internationellt utvecklingssamarbete	38 770	51 814	47 443
Internationell samverkan	11 273	10 545	10 671
Summa	50 043	62 359	58 114

Källa: Riksrevisionens årsredovisning för 2020.

Internationellt utvecklingssamarbete

Resultat och bedömning

Förutsättningarna för arbetet har ändrats påtagligt av den rådande coronapandemin. Nedstängningar av samhället i flera samarbetsländer tillsammans med begränsad it-infrastruktur har inneburit speciella utmaningar för verksamheten. I hög utsträckning har likväl planerade aktiviteter kunnat genomföras digitalt.

Riksrevisionen bedrev under året verksamhet i tre regionala och tio bilaterala samarbetsprojekt. Inga nya bilaterala projekt påbörjades under 2020

och två bilaterala samarbeten avslutades vid årets utgång. Ett bilateralt samarbete, med revisionsmyndigheten i Tanzania, kommer att bedrivas med 2021 som avslutande år för att därefter övergå till regionalt samarbete. Därutöver har beslut fattats att förlänga Riksrevisionens regionala samarbeten i sydöstra Asien samt på västra Balkan. På global nivå fokuserades insatserna under 2020 på kapacitetsutveckling inom ramen för Intosai (International Organization of Supreme Audit Institutions).

Fortsatt fokus ligger på det regionala samarbetet. Riksrevisionens regionala samarbeten har under året omfattat insatser riktade till 43 nationella revisionsmyndigheter. En stor del av den regionala verksamheten sker inom Riksrevisionens samförståndsavtal med Afrosai-E (African Organization of English-speaking Supreme Audit Institutions), en organisation som består av 26 revisionsmyndigheter i Afrika.

Inom det bilaterala samarbetet har aktivitetsnivån varit lägre till följd av coronapandemin. Trots utmaningarna har verksamhet kunnat bedrivas i alla tio bilaterala projekt under året.

Det är tydligt att förutsättningarna för att stödja Riksrevisionens partner har förändrats med anledning av coronapandemin, vilket lett Riksrevisionen till att pröva nya stöd- och samarbetsformer. Under året har Riksrevisionen inlett ett samarbete med FN:s utvecklingsprogram (UNDP) landskontor i Zimbabwe. Stödet från Riksrevisionen har gjort det möjligt att inkludera revisionsmyndigheten i Zimbabwe som implementerande partner i UNDP:s pågående program Parliament Support Programme Zimbabwe, som bl.a. syftar till att stärka parlamentets kontrollmakt och den offentliga revisionens kapacitet.

En väsentlig del av Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete sker på den globala nivån. Trots pandemin har verksamheten kunnat fortgå i planerad omfattning, och i flera fall har Riksrevisionen nått ut till en större och bredare publik än tidigare då den genomförts digitalt, enligt årsredovisningen. En viktig del av detta arbete sker inom ramen för Intosais kapacitetsutvecklingskommitté (Capacity Building Committee, CBC, där Riksrevisionen är vice ordförande), med uppgift att främja utvecklingen hos oberoende revisionsmyndigheter.

Under året genomfördes flera webinarier, bl.a. med fokus på revisionsmyndigheters roll under coronapandemin, samt samarbete med civilsamhället. Det senare resulterade i ett ramverk med principer för revisionsmyndigheters samarbete med civilsamhället. Ett annat ämne har varit revisionsmyndigheters roll i att granska biståndsmedel i sina respektive länder. Engagemanget var stort och slutsatserna från webinariet kommer att ligga till grund för en ny projektgrupp inom CBC, med avsikt att skapa bättre förutsättningar för revisionsmyndigheter att granska biståndsmedel på ett hållbart sätt.

Riksrevisionen leder CBC:s projektgrupp för stöd till revisionsmyndigheter i bräckliga situationer (Auditing in Complex and Challenging Contexts, ACCC). Projektgruppen ökade sin aktivitetsnivå med fler webinarier under 2020 och kunde, tack vare det digitala formatet, nå fler deltagare. ACCC utarbetade under året även informationspaket för att öka parlamentens

förståelse för revisionsmyndigheters roll, oberoende och tillämpning av internationella revisionsstandarder.

I linje med strategin för Riksrevisionens internationella utvecklings-samarbete har myndigheten under året genomfört en översyn av förut-sättningarna för Riksrevisionen att bedriva revision av internationella och multilaterala organisationer med utvecklingsmandat. Sverige är en stor givare till det multilaterala systemet och totalt kanaliseras ca 60 procent av det svenska biståndet via internationella organisationer. Organisationernas funktioner för extern- och internrevision, oberoende översynskommittéer samt interna inspektions- och utvärderingsfunktioner utgör viktiga funktioner. En av översynens slutsatser är att en starkare svensk närvaro i dessa sammanhang skulle öka möjligheterna för insyn och ansvarsutkrävande och därmed bidra till att nå målen för svenskt bistånd.

Kvalitetsarbete

Under året har Riksrevisionen påbörjat ett utvecklingsarbete för att stärka resultatstyrningen samt uppföljnings- och utvärderingsarbetet i sina sam-arbetsprojekt. Två externa utvärderingar har genomförts under året, av Riksrevisionens bilaterala samarbeten med revisionsmyndigheterna i Tanzania och Uganda.

I linje med strategin för Riksrevisionens internationella utvecklings-samarbete har arbete inletts för att stärka hållbarhetsarbetet, med fokus på jämställdhet samt miljö och klimat.

Riksrevisionen samråder årligen med Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida). Samråd ägde rum vid två tillfällen under året, den 24 juni samt den 10 december 2020.

Kostnader

Riksrevisionen hade vid ingången av 2020 en utnyttjad anslagskredit om ca 0,7 miljoner kronor på biståndsanslaget. Inriktningen under 2020 var inledningsvis fullt anslagsutnyttjande. Till följd av coronapandemin har Riksrevisionen inte nått ambitionen vad gäller verksamhetens volym och går ur 2020 med ett anslagssparande om 10,5 miljoner kronor. Kostnaderna är lägre än föregående år. Till stor del beror det på minskade resekostnader och i viss utsträckning även på lägre aktivitetsnivå. Antalet operativa timmar inom det globala och regionala samarbetet är högre respektive i princip i nivå med 2019 medan antalet operativa timmar inom det bilaterala samarbetet är väsentligt lägre än 2019. Detta beror på att det har varit enklare att ställa om till digitala insatser och distansstöd inom det globala och regionala samarbetet, jämfört med inom de bilaterala samarbetsprojekten.

I kostnaderna för myndighetens internationella utvecklingssamarbete ingår kostnader för myndighetsgemensamma uppgifter, som redovisas som bistånd i enlighet med direktiv som utfärdas av OECD:s biståndskommitté (Dac) för vad som får rapporteras som bistånd.

Tabell 15 Nettokostnader och lämnade bidrag för internationellt utvecklingssamarbete*Tusental kronor*

	2020	2019	2018
Regionala insatser	15 195	16 493	18 577
Bilaterala insatser	13 701	25 996	22 458
Globala insatser	9 874	9 325	6 407
Summa	38 770	51 814	47 443
<i>varav lämnade bidrag</i>	<i>7 307</i>	<i>6 084</i>	<i>6 337</i>

Källa: Riksrevisionens årsredovisning för 2020.

Tabell 16 Antal redovisade timmar för internationellt utvecklingssamarbete

	2020	2019	2018
Regionala insatser	6 035	6 542	6 091
Bilaterala insatser	7 528	15 044	14 201
Globala insatser	9 335	8 465	4 923
Summa	22 898	30 051	25 215

Källa: Riksrevisionens årsredovisning för 2020.

Tabell 17 Nettokostnader och lämnade bidrag för internationellt utvecklingssamarbete fördelat per aktivitet

Aktivitet	2020	2019
Organisatorisk kapacitet ¹	4 041	8 171
Finansiell revision	2 185	5 363
Effektivitetsrevision	10 091	15 635
Projektledning och administration ²	18 072	19 725
Utvärdering	1 157	0
Övrigt	3 224	2 921
Summa	38 770	51 814

¹ Avser insatser på områden som ledarskap, HR, kommunikation, strategisk planering m.m.² Inkluderar även metod- och kompetensutveckling.

Källa: Riksrevisionens årsredovisning för 2020.

Internationell samverkan

Resultat och bedömning

Riksrevisionens internationella samverkan syftar till att utbyta information, kunskap och erfarenheter med andra revisionsmyndigheter och internationella aktörer och därigenom utveckla Riksrevisionens metoder och processer i syfte att förbättra verksamheten. Dessutom ska Riksrevisionen bidra till att främja utvecklingen av revisionsprofessionen och att stärka revisionsmyndigheters roll globalt genom kunskapsdelning. Utgångspunkten är myndighetens instruktionsgivna uppgift att företräda Sverige som det nationella revisionsorganet i internationella sammanhang. Inom internationell samverkan arbetar Riksrevisionen i tre delar: Intosai, EU och övrig internationell samverkan.

Riksrevisionen är en aktiv medlem i Intosai och dess regionala organisation för Europa, Eurosai. EU-samverkan har begränsats av coronapandemin.

Inom övrig samverkan har fokus varit på kollegial granskning. Riksrevisionen samverkar med andra länders nationella revisionsorgan i syfte att dela kunskap, utbyta erfarenheter, utveckla metoder och skapa plattformar för att lösa gemensamma utmaningar. Riksrevisionen har därför under året lett en kollegial granskning, s.k. peer review, av den nederländska revisionsmyndigheten. Arbetet avslutades under 2020 men rapporten publicerades i januari 2021. Riksrevisionen har också under 2020 inlett en kollegial granskning av den danska revisionsmyndigheten. Riksrevisionens bedömning är att deltagandet i kollegiala granskningar ger värdefulla erfarenheter och lärdomar till myndighetens egen verksamhet.

Besöksutbytet med andra länder har begränsats på grund av coronapandemin. Inom ramen för samarbetet mellan de nordiska revisionsmyndigheterna har arbetet fortgått. Riksrevisionen stod i februari värd för ett möte om strategisk framsyn i granskningsarbete. Därefter har samtliga möten genomförts digitalt och coronapandemin har dominerat agendorna.

Kvalitetsarbete

Riksrevisionen har under året tagit fram en rutin för deltagande i internationella arbetsgrupper och kommittéer. Riksrevisionen har även gjort en översyn av hur man arbetar med sekunderingar och utbytestjänstgöring, som ett led i att stärka myndighetens arbete med kompetensförsörjning.

Kostnader

Kostnaderna under året är högre än föregående år. Till stor del beror det på ökade personalkostnader i den internationella verksamheten, samtidigt som resekostnaderna har minskat. Antalet operativa timmar inom internationell samverkan är i princip i nivå med 2019.

Tabell 18 Nettokostnader för internationell samverkan

Tusental kronor

	2020	2019	2018
EU	1 593	1 494	1 953
Intosai	4 381	3 781	5 784
Övrig internationell samverkan	5 353	5 270	2 934
Internationell samverkan	11 273	10 545	10 671

Källa: Riksrevisionens årsredovisning för 2020.

Tabell 19 Redovisade timmar internationell samverkan

	2020	2019	2018
EU	1 098	1 122	1 637
Intosai	2 612	2 481	4 260
Övrig internationell samverkan	3 578	3 409	1 438
Internationell samverkan	7 288	7 012	7 335

Källa: Riksrevisionens årsredovisning för 2020.

Övriga myndighetsövergripande uppgifter

Planering och uppföljning av granskningen innefattar granskningsplan, årlig rapport och en uppföljningsrapport.

Riksrevisorn beslutar vilken huvudsaklig inriktning granskningen ska ha och redovisar sitt beslut i en granskningsplan. I granskningsplanen presenterar riksrevisorn inriktningen för både den årliga revisionen och effektivitetsrevisionen utifrån en gemensam riskmodell som beskriver huvudsakliga risker för staten. Genom den gemensamma modellen kan riksrevisorn förmedla en samlad bild av pågående och planerad granskning vid myndigheten. Riksrevisionen lämnade granskningsplanen 2020/21 till riksdagen den 21 oktober 2020.

I riksrevisorns årliga rapport samlas de viktigaste iakttagelserna från effektivitetsrevisionen och den årliga revisionen. För att tydliggöra sambandet med Riksrevisionens granskningsplan redovisas de viktigaste iakttagelserna inom effektivitetsrevision och årlig revision utifrån de huvudsakliga risker som angett granskningens inriktning. Riksrevisorns årliga rapport 2020 lämnades till riksdagen den 19 maj 2020.

Genom uppföljningsrapporten ger Riksrevisionen riksdagen underlag för att bedöma genomslaget av granskningen, dvs. om den har bidragit till en effektiv statlig verksamhet och tillförlitlig redovisning. Uppföljningsarbetet ska också kunna användas internt för att utveckla Riksrevisionens granskning. Riksrevisorn lämnade uppföljningsrapporten 2020 till riksdagen den 7 april 2020.

Finansutskottet bjuder sedan 2018 in till ett öppet seminarium med riksrevisorerna (fr.o.m. 2020 riksrevisorn) med anledning av den årliga rapporten och uppföljningsrapporten. Det är ett tillfälle för Riksrevisionen att upprätthålla en löpande och nära kontakt med riksdagen och att få ge en sammanfattande bild av granskningsverksamheten. Seminariet under 2020 handlade om iakttagelser som Riksrevisionen har gjort på temat hållbarhet.

Under rubriken Övriga myndighetsövergripande uppgifter redovisas även riksdagens råd för Riksrevisionen och vetenskapliga rådet.

Riksdagens råd för Riksrevisionen är riksdagens organ för samråd och insyn i Riksrevisionens verksamhet och organisation. Riksrevisorn har informerat rådet om Riksrevisionens verksamhet och organisation, bl.a. om Riksrevisionens planerade publiceringar, årsredovisning 2019, granskningsplan och förslag till anslag på statens budget 2021. Riksrevisorn har också för rådet redovisat arbetet i de viktigaste granskningarna och hur granskningsplanen följts.

Vid Riksrevisionen finns också ett vetenskapligt råd. Vetenskapliga rådets uppgift är att bidra till ökade kunskaper om metoder och förhållanden för att långsiktigt förbättra Riksrevisionens underlag för beslutsfattande och kvalitet i granskningen. Under 2020 anordnade Riksrevisionen tre sammanträden med rådet. Riksrevisionens bedömning är att rådet genom värdefulla synpunkter har bidragit till kvalitetsarbetet inom såväl granskningsverksamheten som Riksrevisionens myndighetsövergripande planering av verksamheten.

*Personal, kompetensförsörjning och arbetsmiljö***Personalstatistik***Antal anställda*

Antalet medarbetare har minskat under 2020, både vad gäller visstidsanställda och tillsvidareanställda. Totalt hade Riksrevisionen 306 tillsvidare- eller visstidsanställda per den 31 december 2020. Under sista halvåret 2019 infördes rekryteringsstopp av budgetmässiga skäl, vilket har påverkat antal anställda för 2020. Ersättningsrekrytering inleddes senare än planerat, vilket visar sig i siffrorna för 2020 där antal anställda är mindre än föregående år.

Bland medarbetarna är 60 procent kvinnor och 40 procent män. Bland cheferna är 70 procent kvinnor och 30 procent män.

Tabell 20 Antal anställda per den 31 december 2020

	2020	2019	2018
Anställda	306	316	329
Varav tillsvidareanställda	302	309	320
Varav visstidsanställda	4	7	9

Källa: Riksrevisionens årsredovisning för 2020.

Personalomsättning

Personalomsättningen har sjunkit ytterligare från föregående år. Från 2018 har personalomsättningen sjunkit från 16 procent till 9 procent. Det går därför inte att härleda minskningen enbart till osäkerhet på arbetsmarknaden med anledning av coronapandemin utan Riksrevisionen bedömer att andra faktorer också påverkar omsättningen. I avslutssamtal och enkäter nämner medarbetare t.ex. gott ledarskap och tydligare processer inom effektivitetsrevisionen som framgångsfaktorer. Inom årlig revision uppskattas mindre resande. Det senare som en konsekvens av coronapandemin.

Vad gäller pension ser Riksrevisionen en tendens att fler arbetar vidare efter 65 års ålder och väljer en senare pensionsavgång.

Tabell 21 Personalförändring

	2020	2019	2018
Nyanställda	23	37	49
Entledigade	27	41	48
Pension	3	5	7

Källa: Riksrevisionens årsredovisning för 2020.

Tabell 22 Personalomsättning

	Medeltal			
	anställda 2020	2020	2019	2018
Årlig revision	116	10 %	17 %	15 %
Effektivitets- revision	109	8 %	5 %	13 %
Internationella verksamheten	21	9 %	13 %	4 %
De myndighets- gemensamma funktionerna	55	8 %	24 %	32 %
Hela myndigheten	302	9 %	14 %	16 %

Källa: Riksrevisionens årsredovisning för 2020.

Sjukfrånvaro

I huvudsak följer sjukfrånvaron på Riksrevisionen samma mönster som för statsförvaltningen i stort, om än på något lägre nivå. Sjukfrånvaron i staten minskar för tredje året i rad och så också på Riksrevisionen. Den totala sjukfrånvaron visar att kvinnor är mer sjukskrivna än män. Män är däremot långtidssjuka i högre utsträckning än kvinnor.

Den största anledningen till längre sjukfrånvaro ser ut som på arbetsmarknaden i stort, där psykisk ohälsa står för en betydande andel av sjukfrånvaron. Riksrevisionen har därför inlett samtal med Partsrådet om att nyttja en stresshanteringstjänst under kommande år för att förebygga stressproblematik.

Tabell 23 Sjukfrånvaro i procent av total arbetstid

	2020	2019	2018
Sjukfrånvaro totalt	2,1	2,7	3,0
– varav kvinnor	2,4	3,9	4,1
– varav män	1,7	1,0	1,5
Anställda 29 år och yngre	0,9	0,9	1,3
– varav kvinnor	1,1	1,2	1,7
– varav män	0,4	0,6	0,8
Anställda 30–49 år	1,5	2,3	2,3
– varav kvinnor	2,0	3,1	3,1
– varav män	0,8	1,1	1,1
Anställda 50 år och äldre	3,5	4,0	5,1
– varav kvinnor	3,6	6,1	6,9
– varav män	3,3	0,9	2,5
Av total sjukfrånvaro avser			
Andelen långtidssjuka (60 dagar eller mer)	50,2	51,6	50,9
– varav kvinnor	47,0	55,2	55,1
– varav män	56,8	31,1	35,0
Långtidssjukas frånvaro i procent av total arbetstid	1,1	1,4	1,5

Källa: Riksrevisionens årsredovisning för 2020.

Kompetensförsörjning

Rekrytering av kompetens och utbildning

Den sammanfattande bedömningen av arbetet med kompetensförsörjningen är att coronapandemin haft inverkan på kompetensförsörjningens samtliga delar. Riksrevisionen anser dock inte att den har påverkat möjligheten att säkerställa att myndigheten har den kompetens som behövs. I huvudsak kan Riksrevisionen rekrytera den kompetens som verksamheten behöver. Det är däremot en fortsatt utmaning med att attrahera erfarna revisorer till den årliga revisionen. Riksrevisionen har likt övriga arbetsmarknaden fortsatta utmaningar med att hitta tillräckligt många it-revisorer samt digitaliseringskompetens. För att säkerställa att kompetensen finns på lång sikt fortsätter arbetet med att internutveckla medarbetare som komplement till rekrytering.

Kompetensutveckling är en stor del i Riksrevisionens kompetensförsörjning. Den består främst av lärande i arbetet som kompletteras med utbildning.

Ledarskap

Målsättningen med Riksrevisionens ledarskapsutveckling är att utveckla och stärka ett gott ledarskap. Den tidigare satsningen Utvecklande ledarskap ersattes under 2020 med den motsvarande utbildningen Tillitsbaserat ledarskap i regi av en annan leverantör. Med anledning av coronapandemin har utbildningen dock senarelagts och kommer att genomföras digitalt i början av 2021.

Under året genomfördes en modul om att vara arbetsgivarföreträdare samt en annan modul kring kommunikativt ledarskap. Den senare ska byggas på under kommande år med utbildning i kommunikativt ledarskap och vikten av återkoppling. Under våren 2020 genomförde Riksrevisionen även ett antal insatser kring förändringsledning med anledning av den förestående flytten med temana att leda i förändring samt att leda i en aktivitetsbaserad arbetsmiljö. Med anledning av coronapandemin har Riksrevisionen dessutom genomfört digitala utbildningar om att leda på distans och om de förändrade förutsättningar som chefer behöver förhålla sig till.

Arbetsmiljö

Verksamhetsåret 2020 har varit en stor utmaning avseende arbetsmiljöfrågorna, med särskilt fokus på de ergonomiska utmaningarna på grund av omställning av verksamheten till hemarbete och den nya arbetsmiljön som följer. Då Riksrevisionen har flyttat till nya aktivitetsanpassade kontorslokaler i Stockholm har en stor del av arbetsmiljöarbetet under året kretsat kring genomförandet av flytten och förändringen som den innebär. Eftersom personalen under hösten har arbetat hemifrån i stor utsträckning dröjer det innan kontoret kan användas fullt ut och innan Riksrevisionen kan följa upp arbetsmiljön i de nya lokalerna.

Under året har huvudfokus för arbetsmiljöarbetet således varit att säkerställa att hemarbetet fungerar så bra som möjligt. Några aktiviteter som har genomförts är digital utbildning om ergonomi i hemmiljö samt digital föreläsning av en ergonom med tillhörande erbjudande om digitala ergonomironder på hemarbetsplatsen. I syfte att uppmuntra rörelse har den sedvanliga friskvårdstimmen per vecka ökats till en friskvårdstimme per dag under perioden april t.o.m. december 2020.

Externrevisorns granskning av årsredovisningen

Revisionsberättelsen

Revisionsberättelsen kom in till konstitutionsutskottet den 19 mars 2021 (dnr 1743-2020/21).

Enligt externrevisorns uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen (2016:1019) om budget och ekonomiadministration för riksdagens myndigheter, BEA-lagen, samt i enlighet med anslagsdirektiv och övriga beslut för myndigheten; den ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Riksrevisionens finansiella ställning per den 31 december 2020

och av dess ekonomiska resultat för året enligt BEA-lagen samt i enlighet med anslagsdirektiv och övriga beslut för myndigheten. Resultatredovisningen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Enligt externrevisorns uppfattning, baserat på revision av årsredovisningen, har i alla väsentliga avseenden riksrevisorn använt anslag och intäkter i enlighet med BEA-lagen samt i enlighet med anslagsdirektiv och övriga beslut för myndigheten.

Promemoria avseende bokslutsgranskning

Som ett komplement till revisionsberättelsen har externrevisorn upprättat en promemoria för att sammanfatta de iakttagelser av materiell betydelse som framkommit vid granskningen. Promemorian finns i bilaga 2. Gjorda iakttagelser har diskuterats med berörda personer och med myndighetens ledning, enligt promemorian.

I en sammanfattande slutsats konstaterar externrevisorn efter löpande granskning och granskning av bokslut och årsredovisning att granskningen inte föranlett några väsentliga anmärkningar. Externrevisorn anser att Riksrevisionens redogörelse om Riksrevisionens årsredovisning för 2020 ger en rättvisande bild.

Externrevisorns granskning avseende årsredovisningen har huvudsakligen varit inriktad på den finansiella redovisningen. Vad gäller granskningen av resultatredovisningen har externrevisorn fokuserat på att göra en faktakontroll mot relevanta underlag och/eller specifikationer.

Uttalandet av riksrevisorn där hon intygar att Riksrevisionens interna styrning och kontroll är betryggande, har som underlag bl.a. de direkt-rapporterande chefernas uppföljning av verksamhetsriskerna under året med slutlig bedömning i samband med Verksamhetsuppföljning tertial 3, 2020.

Externrevisorn har granskat att den finansiella redovisningen är upprättad enligt gällande regler och att god redovisningssed tillämpats. Externrevisorns granskning har inte föranlett några anmärkningar. Några av de väsentliga iakttagelser och analyser som externrevisorn nämner i promemorian, utöver avsnitt 2 och 3, gäller (promemorians avsnitt 4.1, 4.2, 4.3, 5.1 och 7):

- Intäkter av avgifter och andra ersättningar är i nivå med föregående år och avser bl.a. intäkter från utrangering av anläggningstillgångar i samband med flytt av Stockholmskontoret 677 000 (178 000) kronor, ersättningar för utlåning av personal och kostnadsersättningar för kollegial granskning av Nederländernas revisionsrätt och för 2019 även för kollegial granskning av Kanadas riksrevision och granskning av Council of the Baltic States.
- Verksamhetens kostnader, inklusive lämnade bidrag, är väsentligt lägre jämfört med 2019, vilket förklaras av lägre kostnader för personal och övriga driftskostnader främst avseende resor, logi och kurser samt konferenser. Bakomliggande orsak till att myndigheten under 2020 haft färre antal anställda är rekryteringsstopp under slutet av 2019 och att ersättningsrekryteringarna under 2020 inleddes senare än planerat. De

lägre personalkostnaderna förklaras främst av lägre lönekostnader då det är färre anställda, vilket motverkas av högre premier för avtalspensioner till Statens pensionsverk. Vidare innebär beslut om ändrad löneredovisningstidpunkt från den 1 oktober 2020 till den 1 april 2021 att årets lönekostnader är oförändrat i nivå beslutad per oktober 2019. Kostnaderna för lokaler har ökat något till följd av överlappning av hyresperiod under delar av året i samband med flytt av Stockholmskontoret. Övriga driftskostnader är lägre, vilket förklaras av väsentligt lägre kostnader för resor, hotell och logi, kurser och konferenser och något högre kostnader för it och teknisk utrustning.

- Kostnader och lämnade bidrag för extern kompetens och konsulter har ökat något; ökningen förklaras främst av ökade kostnader för verksamhetsutveckling, kompetens och resursförstärkning inom de myndighetsgemensamma funktionerna.
- Årets kapitalförändring är negativ med 9 000 (positiv med 146 000) kronor.
- Anslagsutfallet är 14 325 000 (316 000) kronor lägre än motsvarande period föregående år. Det lägre anslagsutfallet förklaras av lägre kostnader för personal och resekostnader men även ett lägre totalt kostnadsutfall avseende flytten av Stockholmskontoret 2020.
- Externrevisorn har granskat balansräkningen mot upprättade avstämningsbilagor utan anmärkningar. Varje balanspost är väl dokumenterad. Större förändringar jämfört med föregående år har externrevisorn fått förklarade.
- Förändringen av avräkning mot statsverket, räntekontot i Riksgälden och lån har bl.a. påverkats av upplåning och amortering av lån för investeringar i samband med flytt av Stockholmskontoret. I samband med flytt av Stockholmskontoret har utrangering skett av installationer och utrustning där merparten av dessa anläggningstillgångar var fullt avskrivna.
- Verksamhetsindelningen har 2020 ändrats till att omfatta tre verksamhetsgrenar: årlig revision, effektivitetsrevision och internationell verksamhet. Jämfört med föregående år har Nationellt revisionsorgan utgått och den del som avsåg internationell samverkan ingår numer i verksamhetsgrenen internationell verksamhet tillsammans med internationellt utvecklingssamarbete. Resterande del av nationellt revisionsorgan redovisas som myndighetsgemensamma kostnader och fördelas ut på de tre verksamhetsgrenarna. Jämförelsetalen i resultatredovisningen för 2019 och 2018 har omräknats varmed nettokostnaderna för årlig revision och effektivitetsrevision har ökat, internationell samverkan särredovisas och nettokostnaderna för internationellt utvecklingssamarbete kvarstår oförändrat. Externrevisorn har granskat faktauppgifter och belopp i resultatredovisningen mot underlag. Externrevisorn har även analyserat Riksrevisionens beskrivning av målluppfyllelsen och anser att samtliga verksamhetsgrenar ger en tillfredsställande beskrivning av respektive verksamhet och målluppfyllelse.

- Externrevisorn har läst protokoll från ledningsgruppsmöten, rapportering från internrevisionen, verksamhetsplanen och anslagsdirektiven. Vidare har externrevisorn granskat myndighetens uppgifter om ledande befattningshavare i årets årsredovisning på s. 46–47 utan kvarstående noteringar. Årsredovisningen är enligt externrevisorn upprättad i enlighet med lagar, förordningar och direktiv. Externrevisorn har inte heller funnit något som tyder på att verksamheten inte bedrivits i enlighet med anslagsdirektivet 2020 eller andra gällande regler och riktlinjer.

Riksrevisionens uppföljningsrapport 2021

Den 7 april 2021 publicerade Riksrevisionen sin uppföljningsrapport med resultatet av 2021 års uppföljning av granskningsrapporter från effektivitetsrevisionen samt modifierade revisionsberättelser och rekommendationer i revisionsrapporter som lämnats av den årliga revisionen. I förordet uttalar riksrevisor Helena Lindberg bl.a. följande:

Att mäta resultaten av Riksrevisionens granskning är en komplex uppgift. Det är inte alltid möjligt att dra slutsatsen att det är Riksrevisionens granskningar som är den direkta anledningen till de iakttagna förbättringarna. Med det i beaktande bedömer jag att Riksrevisionens samlade granskning genom årlig revision och effektivitetsrevision har haft genomslag och har bidragit till förbättringar i de granskade verksamheterna.

Granskningsrapporter från effektivitetsrevisionen har i de flesta fall medfört någon form av åtgärd av regeringen eller andra granskade organisationer som ligger i linje med Riksrevisionens slutsatser och rekommendationer. I några uppföljningar framgår att coronapandemin har försenat åtgärderna.

De modifierade revisionsberättelserna och rekommendationerna i revisionsrapporter som den årliga revisionen lämnade för räkenskapsåret 2019 har i de flesta fall lett till åtgärder från de granskade organisationerna.

Tidigare uttalanden av utskottet

I sitt betänkande 2019/20:KU17 framhöll utskottet vikten av säkra prognoser om utnyttjandet av myndighetens förvaltningsanslag. Därför välkomnade utskottet att Riksrevisionen under 2019 hade vidtagit åtgärder för att minska riskvärdet vad gäller myndighetens förmåga att prognostisera utnyttjandet av sitt förvaltningsanslag.

När det gällde personal, kompetensförsörjning och arbetsmiljö noterade utskottet att personalomsättningen inom den årliga revisionen 2019 uppgick till 17 procent, vilket var mer än 2018 och 2017. Enligt årsredovisningen för 2019 fanns det flera skäl till detta, bl.a. att flera erfarna medarbetare valt att lämna Riksrevisionen på grund av upplevd hög arbetsbelastning, stort antal resdagar per år samt hög konkurrens om personal med såväl statliga som privata arbetsgivare. Utskottet välkomnade att Riksrevisionen för att motverka en fortsatt hög personalomsättning inom den årliga revisionen har sett över lönepolicy, lönekriterier och lönestruktur för att åstadkomma en tydligare och

mer transparent lönepolitik. Härutöver är det självklart även viktigt, anförde utskottet, att personalen ges förutsättningar för balans mellan arbetsliv och privatliv. Utskottet noterade även att personalomsättningen inom de myndighetsgemensamma funktionerna fortfarande var hög, om än lägre än de senaste åren.

Vidare betonade utskottet vikten av att Riksrevisionen engagerat sina medarbetare inför flytten till nya lokaler under 2020, i syfte att säkra att övergången till aktivitetsbaserat kontor och ändrat arbetssätt ska innebära en fortsatt god och hållbar arbetsmiljö. Utskottet delade Riksrevisionens uppfattning att digitaliseringsarbetet var av stor betydelse för införande av ett aktivitetsbaserat arbetssätt i de nya lokalerna i Stockholm. Det gällde även utbildning om det nya arbetssättet.

När det gällde den årliga revisionen noterade utskottet att det framgick av årsredovisningen att revisionen av myndigheternas årsredovisningar för 2018 slutförts med god kvalitet och i tid. Den årliga revisionen hade även fått positiva bedömningar av de myndigheter som reviderats. I samband med dessa iakttagelser noterade utskottet även att det (liksom föregående år) hade varit en utmaning för Riksrevisionen att attrahera erfarna revisorer och it-revisorer till den årliga revisionen och att färre årliga revisorer därför hade anställts än vad som hade varit önskvärt för att kompensera avgångarna. Utskottet uppmärksammade att den årliga revisionen likväl genomfört uppdraget med gott resultat. I sammanhanget framhöll utskottet även värdet av att ha full bemanning, för medarbetarnas möjlighet till balans mellan arbetsliv och privatliv, för verksamhetens kvalitet och för Riksrevisionens attraktivitet som arbetsgivare.

Beträffande effektivitetsrevisionen konstaterade utskottet med tillfredsställelse att Riksrevisionen under 2019 publicerat det högsta antalet granskningsrapporter sedan myndigheten bildades och att dessa rapporter var fördelade över alla utgiftsområden. Effektivitetsrevisionen hade fått goda omdömen av en stor andel av de myndigheter som den granskat. De granskningsrapporter som publicerats under 2019 ansågs helt eller i huvudsak ge ett professionellt och välbalanserat intryck, och de rekommendationer som lämnades ansågs helt eller i huvudsak begripliga, relevanta och möjliga att använda. Utskottet välkomnade vidare att tydliga processer hade skapats för bl.a. effektivitetsgranskningar, som skulle börja tillämpas under 2020. Utskottet välkomnade även den översyn för att ytterligare stärka kvalitets-säkringen som ägt rum under 2019, liksom att det klarspråksarbete som påbörjats under 2018 resulterat i nya riktlinjer, vilka också skulle börja tillämpas under 2020.

Beträffande styrningen av Riksrevisionen noterade utskottet att riksdagens råd för Riksrevisionen löpande hade hållits informerat om verksamheten m.m. Rådet hade bl.a. fått presentationer av olika verksamhetsgrenars uppgifter och arbetssätt samt värdefull information om arbetet med att förbereda flytten av verksamheten i Stockholm till nya lokaler.

Mot bakgrund av att Riksrevisionen genomfört en översyn av förutsättningarna för Riksrevisionen att bedriva revision av internationella och multilaterala organisationer med utvecklingsmandat och att en av översynens slutsatser var att en starkare svensk närvaro i dessa sammanhang skulle öka för insyn och ansvarsutkrävande och därmed bidra till att nå målen för svenskt bistånd, kan nämnas att konstitutionsutskottet i motiven till 22 § lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen underströk ”att frågan om betalning för internationella uppdrag och tjänster och dispositionen av dessa medel inte nu får en slutlig lösning. Det finns enligt utskottets mening anledning för riksdagen att återkomma i frågan. Enligt utskottets mening bör Riksrevisionen inledningsvis kunna ta betalt för dessa uppdrag och tjänster och själv disponera medlen. Utskottet vill dock nu understryka vikten av att de internationella uppdragen och tjänsterna inte får sådan omfattning att det kan finnas en risk för att Riksrevisionens huvuduppgift att granska den verksamheten som bedrivs av staten påverkas negativt”.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att externrevisorn bedömer att årsredovisningen i alla väsentliga delar ger en rättvisande bild av den finansiella ställningen och att det ekonomiska resultatet för året är i enlighet med BEA-lagen, anslagsdirektiv och övriga beslut för myndigheten. Externrevisorn bedömer också att riksrevisorn i alla väsentliga avseenden har använt anslag och intäkter i enlighet med BEA-lagen, anslagsdirektiv och övriga beslut för myndigheten.

Utskottet noterar att anslagsförbrukningen på Riksrevisionens båda anslag varit betydligt lägre än målet om full anslagsförbrukning, vilket i huvudsak synes förklaras av coronapandemin. Enligt externrevisorn förklaras verksamhetens lägre kostnader av lägre kostnader för personal och övriga driftskostnader främst avseende resor, logi, kurser och konferenser. En bakomliggande orsak till att myndigheten under 2020 haft färre anställda är, enligt externrevisorn, att ersättningsrekryteringarna under 2020, efter rekryteringsstopp under slutet av 2019, inleddes senare än planerat.

Vidare noterar utskottet att personalomsättningen vid myndigheten har minskat till 9 procent 2020, jämfört med 14 procent 2019 och 16 procent 2020, och att detta enligt årsredovisningen inte går att härleda enbart till coronapandemin utan att även andra faktorer bedöms påverka. Inom den årliga revisionen har personalomsättningen minskat till 10 procent, jämfört med 17 procent 2019 och 15 procent 2018, och inom de myndighetsgemensamma funktionerna har den minskat till 8 procent, jämfört med 24 procent 2019 och 32 procent 2018.

Utskottet vill betona vikten av de satsningar som Riksrevisionen har gjort för att säkerställa att hemarbetet under coronapandemin fungerar så bra som möjligt. Det är vidare angeläget att flytten av Stockholmskontoret till nya lokaler följs upp vad gäller arbetsmiljön, och utskottet ser fram emot att en sådan görs vid ett lämpligt tillfälle med hänsyn till coronapandemin.

Utskottet vill också framhålla betydelsen av Riksrevisionens arbete för att vara attraktiv som arbetsgivare, bl.a. genom utvecklingsmöjligheter för arbetstagare inom myndigheten. Detta är inte minst av värde med hänsyn till att rekrytering av bl.a. erfarna revisorer möter utmaningar. Som utskottet uttalat tidigare är det även viktigt att personalen ges förutsättningar för balans mellan arbetsliv och privatliv. Prioritering av ersättningsrekryteringar kan gynna arbetsmiljön och bidra till Riksrevisionens attraktivitet som arbetsgivare.

Riksrevisionens tre verksamhetsgrenar har med de begränsningar som coronapandemin orsakat utfört ett gott arbete under 2020. Den årliga revisionen av myndigheters och organisationers årsredovisningar har kunnat slutföras med god kvalitet och i tid, och den årliga revisionen har även 2020 fått positiva bedömningar av de myndigheter som reviderats. Effektivitetsrevisionen har publicerat något färre granskningsrapporter än 2019 och 2018, men det kan noteras att pandemin lett till en minskad tillgänglighet till de myndigheter som granskats och till ökat hemarbete. Vidare har effektivitetsrevisionen under den pågående pandemikrisen tagit stor hänsyn till att flera verksamheter har samhällsviktiga och brådskande uppgifter inom krishanteringen. Även förutsättningarna för den internationella verksamheten har påverkats av coronapandemin, men planerade aktiviteter inom det internationella utvecklingssamarbetet har i hög grad kunnat genomföras digitalt.

Utskottet noterar att en fråga om åtaganden att revidera internationella och multilaterala organisationer med utvecklingsmandat har aktualiserats vid Riksrevisionen. Utskottet vill betona vikten av att uppdrag av sådant slag inte får en sådan omfattning att det kan finnas risk för att Riksrevisionens grundlagsfästa uppgift att granska statliga myndigheter och verksamheter påverkas negativt.

Slutligen noterar utskottet att riksdagens råd för Riksrevisionen löpande har hållits informerat om verksamheten m.m.

Utskottet föreslår att riksdagen lägger redogörelsen om Riksrevisionens årsredovisning för 2020 till handlingarna.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Redogörelsen

Redogörelse 2020/21:RR1 Riksrevisionens årsredovisning för 2020.

BILAGA 2

Externrevisorns revisionsberättelse

Till Riksdagen

Revisionsberättelse

för Riksrevisionen, org. nr 202100-5422

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Riksrevisionen för år 2020, daterad den 19 februari 2021.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lag (2016:1019) om budget och ekonomistyrning för riksdagens myndigheter samt i enlighet med anslagsdirektiv och övriga beslut för myndigheten och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Riksrevisionens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess ekonomiska resultat för året enligt lag (2016:1019) om budget och ekonomistyrning för riksdagens myndigheter samt i enlighet med anslagsdirektiv och övriga beslut för myndigheten.

Resultatredovisningen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards of Supreme Audit Institutions (ISSAI) för finansiell revision, och Riksrevisionens instruktion för granskning av resultatredovisning (RRI) och annan information i årsredovisningen. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Riksrevisionen i enlighet med ISSAI 30 Code of Ethics och har fullgjort våra åtaganden i enlighet med dessa etiska regler.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Riksrevisorns ansvar för årsredovisningen

Det är riksrevisorn som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lag (2016:1019) om budget och ekonomistyrning för riksdagens myndigheter samt i enlighet med anslagsdirektiv och övriga beslut för myndigheten. Riksrevisorn ansvarar även för den interna styrning och kontroll som denne bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar riksrevisorn för bedömningen av myndighetens förmåga att fortsätta verksamheten. Denne upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift, såtillvida det inte finns särskilda skäl att inte göra det.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISSAI och RRI alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISSAI, använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern styrning och kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av myndighetens interna styrning och kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i myndighetens interna styrning och kontroll.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i riksrevisorns uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att riksrevisorn använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om myndighetens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, ska vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn och den bedömning som lämnats eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera våra uttalanden om årsredovisningen.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Som en del av granskningen i enlighet med RRI, planerar och genomför vi revisionen för att:

- för väsentlig information, av finansiell eller icke finansiell natur som lämnas i resultatredovisningen inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis för att sådan information har upprättats med syfte att tillsammans med årsredovisningens övriga delar ge en rättvisande bild av verksamheten utifrån regelverket.
- genomför erforderliga åtgärder avseende övrig information för att förvissa oss om att denna är förenlig med de övriga delarna i årsredovisningen och fri från väsentliga fel, baserat på vår kunskap om myndigheten.

Revisionsberättelse Riksrevisionen, org. nr 202100-5422, 2020

1 (2)

Vår kommunikation med riksrevisorn innefattar bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning och betydande resultat från revisionen, inklusive eventuella betydande brister i den interna styrningen och kontrollen som vi identifierat.

Konstitutionsutskottet

Ink 2021-03-19

Dnr

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Riksrevisorns efterlevnad av tillämpliga föreskrifter för användning av anslag och intäkter

Uttalande

Enligt vår uppfattning, baserat på vår revision av årsredovisningen, har i alla väsentliga avseenden, riksrevisorn använt anslag och intäkter i enlighet med lag (2016:1019) om budget och ekonomiadministration för riksdagens myndigheter samt i enlighet med anslagsdirektiv och övriga beslut för myndigheten.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt ISSAI och RRI. Vårt ansvar enligt dessa beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Riksrevisionen i enlighet med ISSAI 30 Code of Ethics och har fullgjort våra åtaganden i enlighet med dessa etiska regler.

Vi anser att de revisionsbevis vi har erhållit är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Riksrevisorn

Det är riksrevisorn som ansvarar för att användning och redovisning av anslagsmedel och intäkter sker i enlighet med lag (2016:1019) om budget och ekonomiadministration för riksdagens myndigheter samt i enlighet med anslagsdirektiv och övriga beslut för myndigheten.

Riksrevisorn ansvarar för myndighetens organisation och förvaltningen av myndighetens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlopande bedöma myndighetens ekonomiska situation och att tillse att myndighetens organisation är utformad så att bokföringen, medelförvaltningen och myndighetens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att granska riksrevisorns årsredovisning i enlighet med ISSAI och RRI. Enligt dessa revisionsstandarder ska vi beakta efterlevnad av lagar och förordningar och eventuella effekter av väsentliga avvikelser från tillämpliga regelverk på de finansiella delarna i årsredovisningen. Vårt ansvar är också att granska att riksrevisorns förvaltning följer lag (2016:1019) om budget och ekonomiadministration för riksdagens myndigheter samt i enlighet med anslagsdirektiv och övriga beslut för myndigheten. På basis av genomförd revision av årsredovisningen lämnar vi ett uttalande om riksrevisorns efterlevnad av dessa regelverk.

Stockholm den 19 mars 2021

KPMG AB

Birgitta Johansson Vagnsen
Auktoriserad revisor

Konstitutionsutskottet

Ink 2021 -03- 2 6

Dnr

Extern revision av Riksrevisionen

PM avseende bokslutsgranskning för räkenskapsåret 2020
Till Konstitutionsutskottet

KPMG AB

2021-03-22

Antal sidor 11

KPMG PM 2020 Extern revision av Riksrevisionen.docx

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document classification: KPMG Confidential

Till Konstitutionsutskottet
Extern revision av Riksrevisionen

2021-03-22

Innehållsförteckning

1	Inledning	2
2	Sammanfattande slutsats	2
3	Granskning av årsredovisningen	2
4	Granskning av finansiell redovisning	3
4.1	Resultaträkningen	3
4.2	Anslagsredovisningen	4
4.3	Balansräkningen	4
5	Kommentarer till resultatredovisningen	5
5.1	Verksamheten	5
6	Granskning av intern kontroll och redovisningsrutiner	9
6.1	Internrevisionens arbete	9
6.2	Intern styrning och kontroll	9
6.3	Redovisningsrutiner	10
7	Förvaltningsrevision	10

KPMG PM 2020 Extern revision av Riksrevisionen.docx

i

© 2021 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification KPMG Confidential

Till Konstitutionsutskottet
Extern revision av Riksrevisionen

2021-03-22

1 Inledning

Vårt uppdrag är reglerat i avtal 1515–2017/18 avseende revisionstjänster extern revision av Riksrevisionen träffat med Riksdagsförvaltningen den 2 juli 2018. Uppdraget avser biträde i konstitutionsutskottet revision av Riksrevisionen och omfattar revision av Riksrevisionens årsredovisning. I uppdraget ingår att ansvara för planering, genomförande och rapportering av granskningen. Den skall omfatta årsredovisningen och underliggande redovisning samt råd och stöd i revisionella frågor i den omfattning som krävs för att genomföra revisionen av nämnda myndighet. Revisionsberättelser med uttalande om årsredovisningar ska lämnas till konstitutionsutskottet.

Denna PM är ställd till konstitutionsutskottet och har upprättats som ett komplement till avlämnad revisionsberättelse för räkenskapsåret 2020 och har som syfte att sammanfatta de iakttagelser som framkommit vid vår granskning av materiell betydelse. Smärre iakttagelser rapporteras direkt vid granskningen till ansvarig person. Gjorda iakttagelser har diskuterats med berörda personer och med myndighetens ledning.

Vår granskning har utförts enligt International Standards of Supreme Audit Institutions (ISSAI) för finansiell revision, och Riksrevisionens instruktion för granskning av resultatredovisning (RRI) och annan information i årsredovisningen och i enlighet med upprättad revisionsplan. En revision enligt ISSAI innebär att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen med syfte att uppnå en rimlig säkerhet för att kunna uttala oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

Om inte annat framgår avser uppgifter inom parentes föregående år.

2 Sammanfattande slutsats

Vi kan, efter vår löpande granskning och granskning av bokslut och årsredovisning, konstatera att granskningen inte föranlett några väsentliga anmärkningar. Vi anser att Riksrevisionens redogörelse om Riksrevisionens årsredovisning för 2020 ger en rättvisande bild.

3 Granskning av årsredovisningen

Riksrevisionens årsredovisning avlämnades till konstitutionsutskottet av riksrevisor Helena Lindberg den 19 februari 2021.

Årsredovisningen innehåller resultatredovisning och finansiell redovisning.

Vårt granskningsarbete avseende årsredovisningen har huvudsakligen varit inriktad på den finansiella redovisningen. Vad det gäller granskningen av resultatredovisningen har vi fokuserat på att göra en faktakontroll mot relevanta underlag och/eller specifikationer.

I årsredovisningen gör riksrevisorn ett uttalande där hon intygar att Riksrevisionens interna styrning och kontroll är betryggande, vilket återfinns i årets årsredovisning på

KPMG PM 2020 Extern revision av Riksrevisionen.docx

2 (10)

© 2021 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Confidential

Till Konstitutionsutskottet
Extern revision av Riksrevisionen

2021-03-22

s. 56. Underlag för detta intygande är bland annat de direktrapporterande chefernas uppföljning av verksamhetsriskerna under året med slutlig bedömning i samband med Verksamhetsuppföljning tertial 3, 2020.

4 Granskning av finansiell redovisning

Vi har granskat att den finansiella redovisningen är upprättad enligt gällande regler och att god redovisningssed tillämpas. Vår granskning har inte föranlett några anmärkningar.

Nedan finns en sammanfattning av väsentliga iakttagelser och analyser avseende den finansiella redovisningen.

Riksrevisionen tillämpar från och med den 1 januari 2017 lagen (2016:1019) om budget och ekonomiadministration för riksdagens myndigheter.

4.1 Resultaträkningen

Intäkter av avgifter och andra ersättningar är i nivå med föregående år och avser granskning av Council of the Baltic States 232 (226) tkr, intäkter från utrangering av anläggningstillgångar i samband med flytt av stockholmskontoret 677 (178) tkr, ersättningar för utlåning av personal och kostnadsersättningar för Peer Review Netherlands Courts of Audit och för 2019 även Peer Review SAI Canada med 30 (195) tkr, intäkter för utlåning av personal till annan myndighet 0 (368) tkr. Därutöver för 2020 redovisas lönebidragsintäkter med 353 tkr.

Verksamhetens kostnader inkl. lämnade bidrag är väsentligt lägre jämfört med 2019, 3,3 procent lägre (2019 en ökning med 0,2 procent). Det lägre kostnadsutfallet förklaras av lägre kostnader för personal och lägre övriga driftkostnader främst avseende resor, logi och kurser samt konferenser. Medelantalet anställda under året uppgår till 292 vilket är betydligt färre jämfört med 314, medelantalet för 2019. Antal anställda inkl. tjänstlediga vid årets slut uppgick till 306 (316). Bakomliggande orsak till färre antal anställda är rekryteringsstopp under 2019 och att ersättningsrektyreringsarna under 2020 inleddes senare än planerat.

De lägre personalkostnaderna förklaras främst av lägre lönekostnader då det är färre antal anställda vilket motverkas av höjda premier för avtalspensioner till SPV (ca 9 procent). Vidare innebär beslut om ändrad lönerevisionstidpunkt från 1 oktober 2020 till 1 april 2021 att årets lönekostnader är oförändrat i nivå beslutad per oktober 2019. Kostnader för lokaler har ökat något till följd av överlappning av hyresperiod under delar av året i samband med flytt av stockholmskontoret (ca 5 procent). Övriga driftkostnader är lägre (ca 17 procent) vilket förklaras av väsentligt lägre kostnader för resor, hotell och logi, kurser och konferenser och något högre kostnader för IT och teknisk utrustning.

Kostnader och lämnade bidrag för extern kompetens och konsulter framgår av tabell 3 i årsredovisningen och uppgår till 23 823 (23 018) tkr. Ökningen förklaras främst av ökade kostnader för verksamhetsutveckling, kompetens och resursförstärkning inom de myndighetsgemensamma funktionerna.

Till Konstitutionsutskottet
Extern revision av Riksrevisionen

2021-03-22

Den årliga revisionen har under 2020 en lägre fakturering med ca 4 (1) procent med motsvarande lägre volym arbetade timmar jämfört med föregående år. Detta finns redovisat i resultaträkningen under rubriken uppbördsverksamhet.

Årets kapitalförändring är negativ med 9 (positiv med 146) tkr.

4.2 Anslagsredovisningen

Anslagsutfallet är 14 325 (316) tkr lägre än motsvarande period föreg. år, vilket kan utläsas av resultaträkningen under rubriken intäkter av anslag. Det lägre anslagsutnyttjandet förklaras av lägre kostnader för personal och resekostnader men även ett lägre totalt kostnadsutfall avseende flytten av stockholmskontoret som genomfördes under 2020.

För utgiftsområde 1 anslag 2:5 har 330 497 (330 555) tkr använts i verksamheten. Årets utgifter har inneburit att efter indragning av anslag med 0 (0) tkr har anslagssparandet ökat med 17 412 (2 165) tkr vilket innebär ett anslagssparande med 17 372 (-40 utnyttjande) tkr vid årets utgång.

För utgiftsområde 7 anslag 1:5 har 38 770 (51 814) tkr använts i verksamheten av ett anvisat anslag på 50 000 tkr. Det fanns vid årets ingång ett utnyttjande av anslagskrediten med 681 tkr och vid årets utgång ett anslagssparande med 10 549 tkr.

Sammantaget uppgår anslagssparandet vid årets utgång till 27 921 tkr att jämföra med ett utnyttjande av anslagskrediten vid årets ingång med 721 tkr. I likhet med tidigare år (2019 och 2018) föreslås ingen återbetalning av anslag.

Anslagskrediten för anslaget 2:5 uppgår till 10 437 tkr och för anslaget 1:5 till 1 500 tkr.

Tilldelat ramanslag för 2021 uppgår till 352 358 en ökning med ca 4 mnkr från föregående år.

4.3 Balansräkningen

Vi har granskat balansräkningen mot upprättade avstämningsbilagor utan anmärkningar. Varje balanspost är väl dokumenterad. Större förändringar jämfört med föregående år har vi fått förklarade. Detta gäller främst anläggningstillgångar, kundfordringar, upplupna intäkter och kostnader (inkl. semester- och flexlöneskuld), avräkning mot statsverket, räntekonto i Riksgälden, myndighetskapital, leverantörsskulder samt avsättningar.

Förändringen av avräkning mot statsverket, räntekontot i Riksgälden och lån har bland annat påverkats av upplåning och amortering av lån för investeringar i samband med flytt av stockholmskontoret. Det utgående bokförda värdet för anläggningstillgångar uppgår till 14 741 (6 404) tkr och är i balans med låneskulden hos Riksgälden. Årets investeringar uppgår till ca 12,6 mnkr varav 8,8 mnkr i möbler och övriga inventarier och 3,8 mnkr i förbättringsutgifter i annans fastighet. I samband med flytt av stockholmskontoret har utrangering skett av installationer och utrustning där merparten av dessa anläggningstillgångar var fullt avskrivna.

Till Konstitutionsutskottet
Extern revision av Riksrevisionen

2021-03-22

4.3.1 Avsättningar

Avsättningar består av delpensioner inkl. löneskatt 134 (462) tkr, trygghetsmedel 674 (330) tkr samt övriga avsättningar 0 (753) tkr.

Avsättning trygghetsmedel har netto ökats med 344 (utnyttjats med 842) tkr. Ingående övriga avsättningar avser avsättning för uppsagd personal vilket reglerats i sin helhet under året.

Enligt Riksdagsskrivelse 2013/14:299 har Riksrevisionen arbetsgivaransvaret och det ekonomiska ansvaret för riksrevisorernas chefpensioner. Avsättning för riksrevisorernas chefpension sker enligt utgiftsmässig grund. Den försäkringstekniska omvärderingen av en chefpension redovisas direkt mot myndighetskapital.

Från september 2018 till 31 mars 2020 fanns två riksrevisorer. Den 1 april 2020 infördes nya bestämmelser gällande Riksrevisionens ledning vilket innebär att Riksrevisionen från denna tidpunkt leds av en riksrevisor och en ställföreträdande riksrevisor med titeln riksrevisionsdirektör, som tillträdde sitt uppdrag den 1 september 2020. Riksrevisorn och riksrevisionsdirektören omfattas av chefsavtal för riksdagen.

I årsredovisningen not 18 framgår eventalförpliktelse avseende chefpension till tidigare riksrevisor. Med hänsyn till att denna person har annan tjänstgöring är ingen avsättning erforderlig vare sig för 2020-12-31 eller 2019-12-31. Riksrevisionens avsättning för tidigare riksrevisors chefpension kan högst uppgå till 1 554 (2 595) tkr om den nuvarande anställningen hos annan arbetsgivare upphör. Avsättningar för chefpensioner fram till 65 år omprövas vid ändrade förhållanden och i samband med årsbokslut.

För tidigare riksrevisorer som avgått under åren 2016, 2017, 2018 och 2019 föreligger inga kvarstående förpliktelser för myndigheten.

5 Kommentarer till resultatredovisningen

5.1 Verksamheten

Verksamhetsindelningen har 2020 ändrats till att omfatta tre verksamhetsgrenar:

- Årlig revision
- Effektivitetsrevision
- Internationell verksamhet.

Jämfört med föregående år har Nationellt revisionsorgan utgått och den del som avsåg internationell samverkan ingår numer i verksamhetsgrenen internationell verksamhet tillsammans med internationellt utvecklingssamarbete. Resterande del av nationellt revisionsorgan redovisas som myndighetsgemensamma kostnader och fördelas ut på de tre verksamhetsgrenarna. Jämförelsetalen i resultatredovisningen för år 2019 och 2018 har omräknats varmed nettokostnaderna för årlig revision och effektivitetsrevision

KPMG PM 2020 Extern revision av Riksrevisionen.docx

5 (10)

© 2021 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Confidential

Till Konstitutionsutskottet
Extern revision av Riksrevisionen

2021-03-22

har ökat, internationell samverkan särredovisas och nettokostnaderna för internationellt utvecklingssamarbete kvarstår oförändrat.

Vi har granskat faktauppgifter och belopp i resultatredovisningen mot underlag. Vi har även analyserat Riksrevisionens beskrivning av måluppfyllelsen. Vi anser att samtliga verksamhetsgrenar ger en tillfredsställande beskrivning av respektive verksamhet och måluppfyllelse.

5.1.1 Årlig revision

Det genomsnittliga priset per revisionsberättelse har ökat jämfört med 2019. Ökningen per revisionsberättelse uppgår till 2,5 (föregående år en minskning med 5,2) procent. Årets avgiftsintäkter understiger kostnaderna vilket förklarar underskottet om 4 550 tkr. Ackumulerat innebär årets underskott att det ingående underskottet 3 077 tkr ökat till ett utgående underskott om 7 627 tkr. I och med den ändrade verksamhetsgrensindelning tillkommer den årliga revisionens andel av de myndighetsgemensamma kostnaderna som tidigare redovisades inom Nationellt revisionsorgan.

Kostnader för årlig revision ökade med 0,5 (minskade med 6,7) mnkr vilket innebär en ökning med 0,3 (minskning med 3,9) procent. Vilket förklaras av högre lönekostnader och myndighetsgemensamma kostnader.

Riksrevisionen har avlämnat 5 ytterligare (3 färre) revisionsberättelser under 2020 i jämförelse med 2019. Totalt har 226 (231) revisionsberättelser avgivits varav av myndigheter 10 (föregående år 21) med modifierat uttalande. En redogörelse av antalet och orsak till revisionsberättelser med modifierat uttalande återfinns i årsredovisningen (s. 12).

5.1.2 Effektivitetsrevisionen

Effektivitetsrevisionens kostnader minskade under året med 1,1 (ökade 2,7) mnkr vilken innebär en minskning med 0,7 (ökning 1,8) procent. De minskade kostnaderna avser lägre kostnader för metodutveckling och utbildning. Minskningen beror på lägre lönekostnader.

Totalt under året har det publicerats 30 granskningar vilket är 9 färre än föreg. år. Antalet nedlagda timmar för anställd personal per publicerad granskning har ökat med 11,4 (3,1) procent, styckkostnaden för årets publicerade granskningar har ökat med 10,9 (4,4) procent. Kostnaden för granskningar som avslutats utan avlämnade av rapport avser 2 (0) rapporter till en kostnad om 0,9 (0,0) mnkr.

5.1.3 Internationell verksamhet

5.1.3.1 Internationell samverkan

Den internationella samverkan syftar till att utbyta information, kunskap och erfarenheter med andra revisionsmyndigheter och internationella aktörer samt främja utvecklingen av revisionsprofessionen och stärka revisionsmyndigheters roll globalt genom kunskapsdelning. Riksrevisionens uppgift är att företräda Sverige som det internationella

KPMG PM 2020 Extern revision av Riksrevisionen.docx

6 (10)

© 2021 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Confidential

Till Konstitutionsutskottet
Extern revision av Riksrevisionen

2021-03-22

revisionsorganet i internationella sammanhang, såsom inom ramen för Intosai, EU och övrig internationell samverkan.

Kostnaderna för internationell samverkan har ökat med 0,7 (2019: minskat med 0,1) mnkr och uppgår till 11 273 (10 545) tkr. Det förklaras av högre kostnader och fler timmar för Intosai.

5.1.4 Internationellt utvecklingssamarbete

Målet för internationellt utvecklingssamarbete är att stärka andra länders nationella revisionsorgan, dess kapacitet och förmåga att bedriva revision enligt internationella standarder. Kostnaderna för internationellt utvecklingssamarbete har minskat med 13,0 (2019: en ökning med 4,4) mnkr och uppgår till 38 770 (51 814) tkr inkl. myndighetsgemensamma kostnader och transfereringar. Minskningen förklaras främst av färre bilaterala insatser något som även gäller för regionala insatser, samt och ökade kostnader för globala insatser. Verksamhetsgrenens andel av myndighetsgemensamma kostnader har minskat med 0,9 (ökat med 0,1) mnkr.

Den största insatsen är till AFROSAI-E med knappt 12,2 (14,1) mnkr inom de regionala insatserna. Minskningen av kostnader för de bilaterala insatserna gäller samtliga insatser och det har inte tillkommit några nya insatser under året. Transfereringar har ökat och uppgår till 7,3 (6,1) mnkr. Kostnader för globala insatser har ökat och uppgår till 9,9 (9,3) mnkr.

Det ingående utnyttjandet av anslagskrediten med 0,7 mnkr har som en konsekvens av den lägre aktiviteten inom det bilaterala samarbetet till följd av coronapandemin omvänt till ett anslagssparande med 10,5 mnkr vid årets slut för anslag 1:5.

5.1.5 Myndighetsgemensamma kostnader

Myndighetens gemensamma kostnader består av kostnader för myndighetens ledning och lokaler, myndighetsövergripande kostnader och kostnader för flera verksamhetsledningar. Kostnader för metodutveckling och utbildning redovisas inom respektive verksamhet och är inte med i fördelningen av de gemensamma kostnaderna. Fördelning av kostnader mellan verksamhetsgrenar beräknas efter redovisad tid för respektive verksamhetsgren. Av de indirekta kostnaderna, egna och fördelade gemensamma indirekta kostnader, har 9,8 (10,4) mnkr belastat anslaget 1:5 Internationellt utvecklingssamarbete vilket representerar 25,2 (19,9) procent av verksamhetsgrenens totala kostnader. Andel av de totala myndighetsgemensamma kostnaderna uppgår till 5,8 (7,3) procent och det internationella utvecklingssamarbetets totala nettokostnader utgör 10,5 (13,6) procent av myndighetens totala nettokostnader.

Vi har granskat redovisning och fördelning av myndighetens gemensamma kostnader mot underlag och mot myndighetens redovisning. Fördelningen sker oförändrat jämfört med föregående år i enlighet med den princip som myndigheten anger.

I nedanstående tabell framgår myndighetens totala nettokostnader för år 2020 och 2019 samt fördelning av egna indirekta kostnader och myndighetsgemensamma indirekta kostnader för respektive anslag, förvaltningsanslaget (utgiftsområde 1 anslag 2:5) samt det internationella utvecklingssamarbetet "IU" (utgiftsområde 7 anslag 1:5).

KPMG PM 2020 Extern revision av Riksrevisionen.docx

7 (10)

© 2021 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Confidential

Till Konstitutionsutskottet
Extern revision av Riksrevisionen

2021-03-22

Fördelning direkta och indirekta kostnader	2020			2019		
Verksamhetens	Anslag 1 2:5	Anslag 7 1:5	Totalt	Anslag 1 2:5	Anslag 7 1:5	Totalt
Egna direkta kostnader	165 482	29 012	194 494	186 289	41 477	227 766
Egna indirekta kostnader	52 313	2 830	55 143	44 052	2 475	46 527
Summa egna kostnader	217 795	31 842	249 637	230 341	43 952	274 293
Myndighetsgemensamma kostnader	112 711	6 928	119 639	100 069	7 861	107 930
Totala nettokostnader	330 506	38 770	369 276	330 410	51 813	382 223
Totala indirekta kostnader	165 024	9 758	174 782	144 121	10 336	154 457
Myndighetsgemensamma kostnaders andel av egna kostnader	51,8%	21,8%	47,9%	43,4%	17,9%	39,3%
Indirekta kostnaders andel av egna nettokostnader	49,9%	25,2%	47,3%	43,6%	19,9%	40,4%
Indirekta kostnaders andel av totala nettokostnader	94,4%	5,6%	100,0%	93,3%	6,7%	100,0%
Andel av myndighetsgemensamma kostnader	94,2%	5,8%	100%	92,7%	7,3%	100%
Andel av totala nettokostnader	89,5%	10,5%	100%	86,4%	13,6%	100%
Totala timmar	256 829	22 898	279 727	293 151	30 051	323 202
Andel av totala tim	91,8%	8,2%	100,0%	90,7%	9,3%	100,0%

Förvaltningsanslaget representerar 91,8 (90,7) procent av antal timmar och redovisar 94,4 (93,3) procent i andel av egna indirekta och myndighetsgemensamma kostnader, motsvarande för IU är 8,2 (9,3) procent av antal timmar och 5,6 (6,7) procent av totala indirekta kostnader.

Andel av myndighetsgemensamma kostnader i förhållande till totala egna kostnader (direkta och indirekta) har ökat och uppgår sammantaget för de båda anslagen till 47,9 (39,3) procent. Det förklaras dels av väsentligt lägre egna kostnader ca 250 (289) mnkr, dels av högre myndighetsgemensamma kostnader ca 120 (108) mnkr. Under 2020 har anställda haft förmån av fler friskvårdsdagar och kostnaden för detta ingår i fördelningen av myndighetsgemensamma kostnader och representerar ca 6,7 mnkr av ökningen mellan åren. Myndigheten har därutöver drivit flera s.k. VP-uppdrag inom IT och digitalisering, framtida kontorslösningar samt haft högre kostnader för avtalspensioner (ref. 4.1) vilket även påverkat de myndighetsgemensamma kostnaderna.

Till Konstitutionsutskottet
Extern revision av Riksrevisionen

2021-03-22

6 Granskning av intern kontroll och redovisningsrutiner

Nedan sammanfattas iakttagelser från vår löpande granskning. Granskningen utfördes under hösten 2020. Vår slutsats baserat på den granskning som vi utfört, är att den interna kontrollen hos Riksrevisionen på granskade områden är tillfredsställande. Vi redogör kort för vår utförda granskning nedan.

6.1 Internrevisionens arbete

Utöver uppföljning av tidigare års iakttagelser omfattar granskningsplanen för 2020 följande områden; Styrning och planering årlig revision, Planering och uppföljning med fokus på ekonomistyrning, Informationssäkerhet, samt Sammanfattande årsrapport. Under året har ett granskningsområde avrapporterats medan övriga ännu ej är avslutade.

Avseende föregående års iakttagelser har några områden åtgärdats så som framtagandet av en dokumenterad IT-policy och dokumenterad informationssäkerhetspolicy. Arbete pågår dock fortfarande avseende; -dokumenterad IT-strategi, - dokumenterad riskanalys gällande IT, - formaliserad och dokumenterad uppföljning av tredjepartsleverantörer, strategi för outsourcing av IT-tjänster och hantering av molntjänster, formaliserade styrdokument avseende incidenthantering.

6.2 Intern styrning och kontroll

Reglerna om intern styrning och kontroll framgår av 14 § i Riksdagsstyrelsens föreskrift till lagen (2016:1091) om budget och ekonomiadministration för riksdagens myndigheter. Med intern styrning och kontroll avses den process som syftar till att myndigheten med rimlig säkerhet uppfyller de krav som ställs på verksamheten i myndighetens instruktion.

I arbetet med intern styrning och kontroll ingår bland annat riskanalys, bedömning och rapportering av risknivåer samt åtgärder och uppföljning. Detta genomförs med ledning av instruktionen för riskrapportering som omfattar riktlinjer för den myndighetsövergripande riskanalysen, värdering av identifierade risker utifrån sannolikhet och konsekvens enligt en skala (1–4) samt beräkning av riskvärde (1-16), dokumentation, uppföljning och rapportering.

Baserat på Riksrevisionens genomgång av verksamhetsrisker beslutades i verksamhetsplanen för 2020 om kontrollåtgärder för verksamhetsrisker med riskvärde överstigande åtta, med uppföljning enligt anvisning och tidplan för tertialuppföljning 1, 2 och 3. Det avsåg sex risker inom fyra riskområden, ledning och styrning, verksamhetsprocesser, personal och regelefterlevnad.

Två områden med hög riskvärdering (12) är risk för fördyrad, försenad, eller otillräcklig digitalisering samt risk för att inte vara en tillräckligt attraktiv arbetsgivare med påverkan på kort- och långsiktig kompetensförsörjning. Riksrevisorn har även fattat beslut om kontrollåtgärder för dessa verksamhetsrisker. Vid årets slut framgår av verksamhetsuppföljning tertial 3, 2020 att riskbedömningen är oförändrad för tre

Till Konstitutionsutskottet
Extern revision av Riksrevisionen

2021-03-22

områden, sänkts från 12 till 8 för ett område och slutligen kvarstår den högre risken för området regelefterlevnad.

Riksrevisorn ska i årsredovisningen lämna ett intygande om den interna styrningen och kontrollen, vilket hon gjort (s. 56).

6.3 Redovisningsrutiner

Inom ramen för revisionen har vi granskat att rutiner finns för anslag, årlig revision och effektivitetsrevision, avstämning med statsverket, attester samt rutiner för inköp och upphandlingar, personalkostnader och avstämningar.

Vi har rapporterat att det för vissa rutiner finns behov av genomlysning för att säkerställa att rutinen till alla delar är ändamålsenlig och effektiv. Den interna kontrollen för ändringar i leverantörsregistret har stärkts och kräver nu attest av överordnad. Vidare sker en översyn av regelverket för flexitid.

Vi har granskat generella IT-kontroller där vi har lämnat rekommendation gällande administratörsrättigheter, ändring av fasta registerdata samt översyn av systembehörigheter till redovisningssystemet. En översyn pågår hos myndigheten i syfte att ytterligare dela upp behörighetsrollerna.

7 Förvaltningsrevision

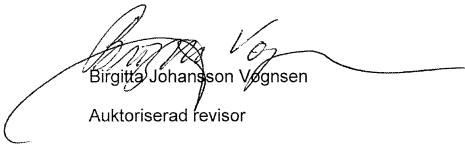
Vi har läst protokoll från ledningsgruppsmöten, rapportering från internrevisionen, verksamhetsplanen och anslagsdirektiven.

Vi har granskat myndighetens uppgifter om ledande befattningshavare i årets årsredovisning på s. 46-47 utan kvarstående noteringar.

Årsredovisningen är enligt vår bedömning upprättad i enlighet med gällande lagar, förordningar och direktiv. Vi har inte heller funnit något som tyder på att verksamheten inte bedrivits i enlighet med anslagsdirektivet 2020 eller andra gällande regler och riktlinjer.

2021-03-22

KPMG AB

Birgitta Johansson Vognsen
Auktoriserad revisor

KPMG PM 2020 Extern revision av Riksrevisionen.docx

10 (10)

© 2021 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Confidential